

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Роман ПЕТРИШИН

2023 р.

ПРОГРАМА
фахового іспиту
для абітурієнтів другого (магістерського) рівня вищої освіти
освітньо-професійна програма «Фізіологія рухової активності»
спеціальність 091 «Біологія та біохімія»
галузь знань 09 «Біологія»

Схвалено Вченою радою факультету
фізичної культури та здоров'я людини
Протокол № 4 від «25» квітня 2023 р.

Голова ради

проф. Ярослав ЗОРІЙ

Чернівці – 2023

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Зміст програми

Іспит для вступу на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти проводиться у вигляді тестового контролю і включає перелік питань базової підготовки за предметною областю фізіології рухової активності, що складає комплексну оперативну оцінку знань для вирішення професійних завдань майбутньої самостійної діяльності.

1.2. Структура екзамену (тестування)

Форма екзамену – автоматизоване (комп'ютерне) тестування, завдання якого включають питання з вищеперерахованих дисциплін, що дозволяє встановити рівень теоретичних знань і практичних вмінь, набутих студентами під час навчання за освітнім рівнем «бакалавр» або освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст».

1.3. Вимоги до відповіді студента

Абітурієнт повинен знати:

- основи загально-фундаментальних дисциплін в об'ємі, необхідному для вирішення виховних, навчальних, науково-методичних і організаційно-практичних дій;
- теоретичні та практичні методи визначення стану здоров'я та фізичного розвитку;
- основні форми та засоби рухової активності;
- методи оцінки функцій організму людини;
- медико-біологічні, психологічні та педагогічні особливості здоров'я людини під впливом рухової активності;
- теорію і методику оздоровчої та адаптивної фізичної культури;
- основи методичної діяльності у сфері рухової активності;
- теоретико-методичні основи та організаційну структуру системи медичної реабілітації;
- закономірності та фактори розвитку людей різного віку;
- основи побудови рухових занять з людьми різних вікових груп;
- основи планування та контролю за функціональним станом організму людини.

Абітурієнт повинен уміти:

- творчо використовувати отриманні знання з базових дисциплін при вирішенні педагогічних, навчально-виховних, науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей;
- планувати, організовувати і здійснювати реабілітаційні заняття, проводити навчальні і оздоровчі заходи; організовувати спортивну та оздоровчу роботу на різних етапах профілактики захворювань та фізичної реабілітації;

- формувати у людей свідому потребу в підтриманні функціонального стану систем організму;
- ефективно використовувати теоретичні знання і практичні навички для вирішення виховних, навчальних, оздоровчих та спортивних завдань з різним складом населення і в різноманітних напрямках рухової активності;
- планувати, організовувати роботу і здійснювати економічний аналіз діяльності в різних напрямках професійної діяльності;
- використовувати сучасні нормативні, правові, педагогічні, наукові прийоми управління у сфері біології;
- володіти навичками оцінки функціонального стану організму людини на різних стадіях його біологічного розвитку;
- орієнтуватися в пошуку навчальної і спеціальної літератури, здійснювати методичну і дослідницьку діяльність у сфері біології;
- обирати тему наукового дослідження; укладати список літератури до обраної теми; здійснювати аналіз відповідної науково-методичної літератури;
- складати план дослідження; вибирати необхідні педагогічні методи й застосовувати їх; розробляти методику дослідження; опрацьовувати результати дослідження; оформляти результати дослідження та їх захищати;
- визначати реакцію організму на рухову діяльність за змінами функціональних показників; проводити дослідження з повторними специфічними навантаженнями для визначення рівня рухової активності тих, хто займається та відповідності навантаження його функціональному стану;
- надавати першу допомогу при травмах на заняттях оздоровчого та спортивного спрямування;
- використовувати форми, методи і засоби фізичної культури для збереження та відновлення здоров'я; здійснювати контроль та самоконтроль за станом здоров'я і впливом на організм;
- кваліфіковано здійснювати планування і управління в названих сферах діяльності; володіти системами експрес-діагностики і на цій основі розробляти та впроваджувати ефективні програми рухової діяльності.

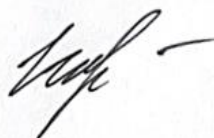
2. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алгоритм діагностики рівня здоров'я практично здорових підлітків : метод. рек. / МОЗ України, Нац. акад. мед. наук України, Укр. центр наук. мед. інформації та пат.-ліценз. роботи ; уклад. О. В. Бердник [та ін.]. Київ, 2015. 23 с.
2. Белова А.Н. Шкалы, тесты и опросники в медицинской реабилитации: Руководство для врачей и научных работников / Под ред. А.Н. Беловой, О.Н. Шепетовой. - М: Антидор, 2002. 440 с.
3. Богдановська Н.В., Маліков М.В., Кальонова І.В. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 258 с.
4. Ганонг Вільям Ф. Фізіологія людини: Підручник / Переклад з англ. Наук. ред. Перекладу М. Гжегоцький, В. Шевчук, О. Заячківська. Львів : БаК, 2002. 784 с.

5. Дідух В. Д. Будова і принципи роботи медичного обладнання : посібник. Тернопіль : Укрмедкнига, 2015. 267 с.
6. Єжова О. О. Є 58 Спортивна фізіологія у схемах і таблицях: посібник для студентів інститутів фізичної культури / Єжова О. О. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. 164 с.
7. Лікувальна фізична культура: Підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. 234 с.
8. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина : вибрані лекції для студентів / [Абрамов В. В., Клапчук В. В., Смирнова О. Л. та ін.] ; за ред. проф. В. В. Клапчука. – Дніпропетровськ : Медакадемія, 2006. 179 с.
9. Маруненко І.М., Неведомська Є.О., Бобрицька В.І. Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни: Курс лекцій для студ. небіол. спец. вищ. пед. навч. закл. / І.М. Маруненко, Є.О. Неведомська, В.І. Бобрицька. К.: Професіонал, 2004. 480 с.
10. Маруненко І.М., Неведомська Є.О., Бобрицька В.І. Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни: Курс лекцій для студ. небіол. спец. вищ. пед. навч. закл. К.: Професіонал, 2006. 480 с.
11. Маруненко І.М. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи: навчальний посібник / І.М. Маруненко, Є.О. Неведомська, Г.І. Волковська. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 184 с.
12. Методичні рекомендації до лабораторних занять з фізіології людини і тварин. Суми, СумДПУ, 2006. 49 с.
13. Неттер Ф. Атлас анатомії людини /Френк Неттер; / за ред. проф. Ю.Б.Чайковського. Львів: Наутілус, 2004. 592 с.
14. Плахтій П., Кучерук О. Фізіологія людини. Нейрогуморальна регуляція функцій: Навчальний посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2007. 336 с.
15. Плахтій П.Д. Фізіологія людини. Обмін речовин і енергозабезпечення м'язової діяльності: Навчальний посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2006. 464 с.
16. Ромаскевич Ю.О., Кедровський Б.Г., Ротонос С.О. Посібник з основних питань оптимізації харчування в спорті. Херсон, 2006.
17. Фізіологія рухової активності: навч. посіб. для практичних і самостійних робіт для студ. вищ. навч. закл. / Євгенія Олексіївна Неведомська. К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2018. 37 с.
18. Філімонов Ф.І. Фізіологія людини. К.: Медицина, 2011. 488 с.
19. Чайченко Г.М., Цибенко В.О. Сокур В.Д. Фізіологія людини і тварин. К.: Вища школа, 2003. 436 с.
20. Яновский І.І., Ужако П.В. Фізіологія людини і тварин. Практикум. Київ : Вища школа, 1991. 175 с.

Голова фахової комісії:

кандидат медичних наук, доцент

Володимир ГУСАК